

Datum van
inontvangstneming

:

09/10/2024

Zaak C-579/24**Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie****Datum van indiening:**

3 september 2024

Verwijzende rechter:

Bundesverwaltungsgericht (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

30 augustus 2024

Verzoekende partijen:

Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH

AKM eingetragene Genossenschaft mit beschränkter Haftung

Verwerende partij:

Aufsichtsbehörde für Verwertungsgesellschaften

Voorwerp van het hoofdgeding

In het hoofdgeding hebben twee Oostenrijkse beheerorganisaties (dat wil zeggen organisaties die auteursrechten beheren in het belang van de rechthebbenden) beroep ingesteld tegen een beslissing van de Oostenrijkse toezichthoudende autoriteit voor beheerorganisaties. Het betreft een administratief geschil waarover het Bundesverwaltungsgericht (federale bestuursrechter in eerste aanleg, Oostenrijk) in eerste aanleg uitspraak doet.

Aard en onderwerp van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Het gaat om een verzoek om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van Unierechtelijke bepalingen. Het verzoek heeft betrekking op het gebied „intellectuele, industriële en commerciële eigendom”.

Prejudiciële vragen

I. Moet het Unierecht, in het bijzonder artikel 2 van richtlijn 2001/29/EG en artikel 17, lid 1, van richtlijn (EU) 2019/790 alsmede artikel 9 van de Berner Conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst (Berner Conventie), aldus worden uitgelegd dat een aanbieder van een onlinedienst voor het delen van content als bedoeld in artikel 2, punt 6, van richtlijn (EU) 2019/790, die door gebruikers geüploade werken en andere materialen opslaat, naast een handeling bestaande in een mededeling aan het publiek (of beschikbaarstelling voor het publiek) in de zin van artikel 3 van richtlijn 2001/29/EG, tevens een reproductie in de zin van artikel 2 van richtlijn 2001/29/EG verricht of deze aan hem kan worden toegerekend en dat hij daartoe de afzonderlijke toestemming moet verkrijgen van de in artikel 2 van richtlijn 2001/29/EG bedoelde rechthebbenden?

II. Indien de eerste prejudiciële vraag bevestigend wordt beantwoord:

Moet het Unierecht, in het bijzonder artikel 17, leden 1 en 2, alsmede artikel 1, lid 2, en artikel 2, punt 6, van richtlijn (EU) 2019/790, aldus worden uitgelegd dat een reproductietoestemming die door aanbieders van onlinediensten is verkregen voor het delen van content in de zin van artikel 2, punt 6, van richtlijn (EU) 2019/790, ook van toepassing is op reproductiehandelingen die worden verricht door of zijn toe te rekenen aan gebruikers van dergelijke platforms, mits zij niet worden verricht op commerciële basis of hun activiteit geen significante inkomsten genereert?

III. Indien de eerste prejudiciële vraag ontkennend wordt beantwoord:

Moet het Unierecht, in het bijzonder artikel 2 van richtlijn 2001/29/EG en artikel 17, lid 2, van richtlijn (EU) 2019/790, aldus worden uitgelegd dat gebruikers van het aanbod van aanbieders van onlinediensten voor het delen van content in de zin van artikel 2, punt 6, van richtlijn 2019/790 door het uploaden met het oog op het opslaan en delen van auteursrechtelijk beschermde werken en materialen, reproducties maken in de zin van artikel 2 van richtlijn 2001/29/EG en hiervoor toestemming nodig hebben van de in artikel 2 van richtlijn 2001/29/EG bedoelde rechthebbenden?

IV. Indien de eerste prejudiciële vraag bevestigend wordt beantwoord:

Moet het Unierecht, in het bijzonder de artikelen 4, 5 en 16, leden 1 en 2, van richtlijn 2014/26/EU, aldus worden uitgelegd dat rechthebbenden het reproductierecht krachtens artikel 2 van richtlijn 2001/29/EG enerzijds en het recht van mededeling aan het publiek krachtens artikel 3 van dezelfde richtlijn anderzijds, individueel en afzonderlijk aan een collectieve beheerorganisatie (of een onafhankelijke beheerentiteit) kunnen toekennen met het oog op licentieverlening krachtens artikel 17, leden 1 en 2, van richtlijn (EU) 2019/790, ofwel om die rechten door verschillende collectieve beheerorganisaties (of onafhankelijke beheerentiteiten) te laten beheren, ofwel om die rechten deels individueel te beheren?

Aangevoerde nationale bepalingen

§ 15 („Reproductierecht”) van het Bundesgesetz über das Urheberrecht an Werken der Literatur und der Kunst und über verwandte Schutzrechte (federale wet betreffende het auteursrecht op werken van literatuur en kunst en betreffende naburige rechten; hierna: „UrhG”) bepaalt in de leden 1 en 2:

„(1) De auteur heeft het uitsluitende recht om het werk, ongeacht het gebruikte procedé en de gereproduceerde hoeveelheid, tijdelijk of duurzaam te reproduceren.

(2) Een reproductie bestaat met name ook uit het opnemen van de vertoning of de uitvoering van een werk op voor het oog of het gehoor reproduceerbare middelen (beeld- of geluidsdragers), zoals filmbanden of grammofoonplaten.”

§ 17 („Recht tot uitzending”), leden 1 en 2, UrhG luidt:

„(1) De auteur heeft het uitsluitende recht het werk door middel van een omroepuitzending of op een gelijkaardige wijze uit te zenden.

(2) Het ontvangbaar maken van een werk aan het publiek in het binnenland vanuit een in het binnenland of in het buitenland gelegen plaats op gelijkaardige wijze als via de omroep, maar via de kabel, wordt gelijkgesteld met een omroepuitzending.”

§ 18 („Recht tot vertoning, uitvoering en opvoering”) bepaalt in de leden 1 en 2:

„(1) De auteur heeft het uitsluitende recht om een gesproken werk in het openbaar te vertonen of uit te voeren, een werk zoals bedoeld in § 2, punt 2, een geluidswerk of een cinematografisch werk in het openbaar uit te voeren en een werk van grafische en beeldende kunst in het openbaar op te voeren door middel van optische apparatuur.

(2) Hierbij maakt het geen verschil of de vertoning of uitvoering rechtstreeks of met behulp van beeld- of geluidsdragers plaatsvindt.”

§ 18a („Recht op beschikbaarstelling”) UrhG bevat de volgende bewoordingen:

„(1) De auteur heeft het uitsluitende recht het werk beschikbaar te stellen voor het publiek, per draad of draadloos, op zodanige wijze dat de leden van het publiek op een door hen individueel gekozen plaats en tijd er toegang toe hebben.

(2) Wanneer in deze wet de uitdrukking ‚een werk beschikbaar stellen voor het publiek’ of ‚beschikbaarstelling van een werk voor het publiek’ wordt gebruikt, wordt daarmee alleen bedoeld de aan de auteur voorbehouden exploitatie overeenkomstig lid 1.”

§ 18c („Uitzending en beschikbaarstelling door aanbieders van grote onlineplatforms”) UrhG bepaalt:

„Onder de voorwaarden van § 17, leden 1 en 2, en § 18a wordt een werk ook uitgezonden of voor het publiek beschikbaar gesteld door eenieder die, als aanbieder van een groot onlineplatform, het publiek toegang verleent tot auteursrechtelijk beschermde werken die door de gebruikers zijn geüpload. Hij dient derhalve toestemming van de auteurs te verkrijgen. De aanbieder van een groot onlineplatform is de aanbieder van een dienst van de informatiemaatschappij (§ 1, lid 1, punt 2, van de kennisgevingswet van 1999) wanneer deze een belangrijke rol speelt op de markt voor online-content doordat hij concurreert met online-contentdiensten, zoals online audio- en videostreamingdiensten, om hetzelfde publiek, en als een van de belangrijkste doelstellingen heeft een grote hoeveelheid door de gebruikers van de dienst geüploadde werken op te slaan en toegankelijk te maken voor het publiek, waarbij hij deze content ordent en promoot met een winstoogmerk. Aanbieders van diensten als online-encyclopedieën zonder winstoogmerk, onderwijs- of wetenschappelijke gegevensbanken zonder winstoogmerk, platforms voor het ontwikkelen en delen van opensourcesoftware, aanbieders van elektronischecommunicatiediensten als gedefinieerd in § 4, punt 4, van de telecommunicatiewet 2021 [...], onlinemarktplaatsen en business-to-business clouddiensten en clouddiensten waarmee gebruikers content kunnen uploaden voor eigen gebruik, zijn geen aanbieders in de zin van deze bepaling.”

§ 24a („Toestemming voor gebruik van een werk of recht tot gebruik van een werk voor uitzending of beschikbaarstelling voor het publiek overeenkomstig § 18c”) UrhG luidt:

„Wanneer overeenkomstig § 18c aan de aanbieder van een groot onlineplatform toestemming voor het gebruik van een werk is verleend voor de uitzending of beschikbaarstelling voor het publiek, of wanneer daartoe een gebruiksrecht voor een werk is toegekend of overgedragen, hebben de gebruikers van die dienst ook het recht om via het onlineplatform de betrokken werken uit te zenden of voor het publiek beschikbaar te stellen binnen de grenzen van de verleende toestemming, tenzij die gebruikers handelen in het kader van een commerciële activiteit of significante inkomsten genereren met hun activiteit. Een aan de gebruiker

verleende toestemming geeft ook de aanbieder van de dienst recht op het toegestane gebruik.”

§ 2 („Definities”) van het Bundesgesetz über Verwertungsgesellschaften (federale wet op de beheerorganisaties; hierna: „VerwGesG”) bepaalt:

„In de zin van deze federale wet wordt verstaan onder

1. ‚beheerorganisatie’ een organisatie die

a) uitsluitend of hoofdzakelijk beoogt, in een ingezamelde vorm en in het belang van verschillende rechthebbenden, rechten op werken of naburige rechten te beheren op basis van een wettelijke of contractuele toestemming, en

b) eigendom is van rechthebbenden of entiteiten die rechthebbenden vertegenwoordigen, of onder zeggenschap staat van de rechthebbenden of hun entiteiten, of zonder winstoogmerk optreedt;

[...]”.

§ 10 („Afbakening van de machtigingen tot beheer”) VerwGesG luidt:

„Indien de reikwijdte van een machtiging tot beheer onduidelijk is of wordt betwist, beslist de toezichthoudende autoriteit op verzoek van een belanghebbende partij of op eigen initiatief over de afbakening ervan en maakt zij deze beslissing op haar website bekend.”

§ 23 („Verplicht beheer”) VerwGesG bepaalt:

„(1) Beheerorganisaties moeten met de rechthebbenden op hun verzoek en onder redelijke en eenvormige voorwaarden overeenkomsten sluiten voor het beheer van de rechten die tot hun werkterrein behoren (beheerovereenkomsten).

(2) Beheerorganisaties bepalen in hun voorwaarden inzake beheerovereenkomsten rechten of rechtencategorieën voor specifieke soorten gebruik, rechten op bepaalde soorten werk en ander beschermd materiaal en rechten voor gebieden die een rechthebbende naar eigen keuze aan de beheerorganisatie kan toekennen. Bij de vaststelling van deze rechten of rechtencategorieën moet een evenwicht worden gevonden tussen enerzijds de vrijheid van de rechthebbenden om over hun werken of andere beschermde materialen te beschikken en anderzijds het vermogen van de beheerorganisatie om de rechten doeltreffend te beheren.”

Lid 1 van § 24 („Beheerovereenkomst”) VerwGesG bepaalt:

„De rechten of rechtencategorieën die door een rechthebbende aan een beheerorganisatie worden toegekend, alsmede de aard van de werken of beschermde materialen waarvoor hij rechten toekent, moeten uitdrukkelijk in de

beheerovereenkomst worden vermeld. Het toekennen van rechten moet worden gedocumenteerd.”

Lid 1 van § 26 („Toestemmingen voor niet-commercieel gebruik”) VerwGesG luidt:

„Ook na de toekenning van exclusieve rechten aan de beheerorganisatie behoudt de rechthebbende het recht om, onder de daartoe door de beheerorganisatie vastgestelde voorwaarden, derden toe te staan zijn werken of beschermde materialen op niet-commerciële basis te exploiteren.”

Lid 1 van § 29 („Beheer van rechten”) VerwGesG bepaalt:

„Beheerorganisaties dienen de rechten die hun door de rechthebbenden op grond van een beheerovereenkomst zijn toegekend, in het belang van deze laatsten, maar in hun eigen naam, op doeltreffende wijze te beheren en voor gebruik geschikt te maken. Daarbij moeten ze zo kostenefficiënt mogelijk te werk gaan en ervoor zorgen dat er een goed evenwicht is tussen de inspanning die nodig is om de feiten die de aanspraken rechtvaardigen zo volledig mogelijk vast te leggen, de uitoefening van deze aanspraken en de grootst mogelijke nauwkeurigheid bij de verdeling enerzijds en de daaruit voortvloeiende voordelen anderzijds. Zij handelen in het belang van hun rechthebbenden en mogen hun slechts verplichtingen opleggen die objectief noodzakelijk zijn voor de bescherming van hun rechten en belangen of voor het doeltreffende beheer van die rechten.”

Aangevoerde Unierechtelijke bepalingen

Richtlijn (EU) 2019/790 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake auteursrechten en naburige rechten in de digitale eengemaakte markt en tot wijziging van richtlijnen 96/9/EG en 2001/29/EG (PB 2019, L 130, blz. 92), artikel 2, punt 6, en artikel 17, leden 1 en 2

Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij (PB 2001, L 167, blz. 10), artikelen 2 en 3

Richtlijn 2014/26/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten en de multiterritoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor het online gebruik ervan op de interne markt (PB 2014, L 84, blz. 72), artikel 4, artikel 5 en artikel 16, leden 1 en 2

Aangevoerde bepalingen van internationaal recht

- 1 Artikel 9 van de Berner Conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst (Berner Conventie) luidt als volgt:
- 2 „(1) De door deze Conventie beschermde auteurs van werken van letterkunde en kunst genieten het uitsluitende recht om toestemming te verlenen tot het verveelvoudigen van deze werken, ongeacht op welke wijze en in welke vorm.
- 3 (2) Het is aan de wetgeving van de landen van de Unie voorbehouden in bijzondere gevallen het verveelvoudigen van genoemde werken toe te staan, mits die verveelvoudiging geen afbreuk doet aan de normale exploitatie van het werk en de wettige belangen van de auteur niet op ongerechtvaardigde wijze schaadt.
- 4 (3) Geluids- of beeldopnamen worden beschouwd als een verveelvoudiging in de zin van deze Conventie.”

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure

- 5 Het hoofdgeding betreft in wezen de vraag in hoeverre een eventuele reproductie van auteursrechtelijk beschermde werken door aanbieders van grote onlineplatforms en hun gebruikers met het oog op mededeling aan het publiek valt onder de machtiging tot beheer van de eerste of tweede verzoekster.
- 6 De eerste verzoekster, Austro-Mechana, is een in het Oostenrijkse handels- en ondernemingsregister („Firmenbuch”) ingeschreven beheerorganisatie. Zij beschikt over een door een overheidsinstantie afgegeven machtiging tot beheer en oefent, als beheerorganisatie in de zin van § 2, punt 1, VerwGesG, in het belang van verschillende rechthebbenden rechten op werken en naburige rechten uit in de zin van het UrhG. Austro-Mechana is een 100 % -dochteronderneming van de tweede verzoekster, AKM.
- 7 De machtiging tot beheer van Austro-Mechana luidt als volgt, voor zover hier relevant:
- 8 „I. [Austro-Mechana] beschikt over de machtiging om muziekwerken en aan muziekwerken verbonden letterkundige werken te beheren [...] met het oog op het beheer of de uitoefening van de rechten van reproductie en verspreiding alsmede de desbetreffende rechten op deelneming en/of vergoeding.
- 9 1. De machtiging tot beheer is van toepassing in het geval van:
- 10 a) reproductie en/of verspreiding op beeld- en/of geluidsdragers (opslagmedia) overeenkomstig § 15 en § 16 UrhG;
- 11 b) reproductie en verspreiding op beeld- en geluidsdragers (opslagmedia) in verband met voor uitzending bestemde cinematografische werken die een omroeporganisatie of webcaster zelf produceert of door een derde laat produceren;

- 12 [...]”.
- 13 De tweede verzoekster, AKM, is een in het Oostenrijkse handels- en ondernemingsregister ingeschreven beheerorganisatie. Haar machtiging tot beheer luidt als volgt, voor zover hier relevant:
- 14 „1. [AKM] beschikt over de machtiging om muziekwerken en aan muziekwerken verbonden letterkundige werken te beheren [...] met het oog op het beheer of de uitoefening van de uitvoeringsrechten, contractuele rechten, uitzendrechten en rechten van beschikbaarstelling met betrekking tot vertoningen, concertuitvoeringen en uitzendingen alsmede de desbetreffende rechten op deelneming en/of vergoeding.
- 15 1. De machtiging tot beheer is van toepassing in het geval van:
- 16 a) omroepuitzendingen of uitzendingen op een gelijkaardige wijze, overeenkomstig § 17 tot en met § 17b UrhG;
- 17 b) uitvoering van muziekwerken in concerten en de vertoning van aan muziekwerken verbonden letterkundige werken, met inbegrip van de uitvoering en vertoning in verband met cinematografische werken en/of bewegende beelden overeenkomstig § 18, lid 1, UrhG. [...]
- 18 c) mededeling aan het publiek door middel van beeld- en/of geluidsdragers (gegevensdragers) en mededeling aan het publiek door middel van omroepuitzendingen overeenkomstig § 18, leden 2 en 3, UrhG;
- 19 d) beschikbaarstelling voor het publiek overeenkomstig § 18a UrhG [...]
- 20 [...]”.
- 21 Op 7 juni 2022 heeft Austro-Mechana de Aufsichtsbehörde für Verwertungsgesellschaften (hierna: toezichthoudende autoriteit) onder meer gevraagd om vast te stellen dat haar machtiging tot beheer de reproductie met het oog op de uitzending en de beschikbaarstelling voor het publiek door grote onlineplatforms (§ 18c UrhG) omvat.
- 22 De toezichthoudende autoriteit heeft bij besluit van 30 januari 2023 op dit verzoek beslist als volgt:
- 23 „1. Het verzoek om vast te stellen dat de thans geldende machtiging tot beheer van Austro-Mechana ook de reproductie van werken door aanbieders van grote onlineplatforms [in de zin van] § 18c [UrhG] met het oog op de beschikbaarstelling en uitzending omvat, wordt afgewezen.
- 24 2. Ambtshalve wordt vastgesteld dat de thans geldende machtiging tot beheer van AKM [...] ook een eventuele reproductie van werken door aanbieders van

grote onlineplatforms met het oog op de uitzending en beschikbaarstelling voor het publiek [in de zin van] § 18c UrhG omvat.”

- 25 Ter ondersteuning van haar besluit heeft de toezichthoudende autoriteit met name het volgende overwogen:
- 26 „Het is twijfelachtig of het reproductierecht überhaupt wordt beïnvloed door de in § 18c UrhG bedoelde handelingen. Tegen deze veronderstelling pleiten met name (i) het feit dat zowel [...] artikel 17 [van richtlijn 2019/790] als de nationale omzettingbepalingen (in het bijzonder § 18c, § 24a en § 89a UrhG) uitsluitend betrekking hebben op het [recht] van mededeling aan het publiek overeenkomstig artikel 3 [van richtlijn 2001/29], dat in Oostenrijk is omgezet in de vorm van het uitzendrecht (§ 17 UrhG) en het recht van beschikbaarstelling (§ 18a UrhG), en (ii) de verklaringen van de Europese Commissie in haar richtsnoeren betreffende artikel 17 [van richtlijn 2019/790].
- 27 Zelfs als men ervan uitgaat dat de [...] gebruikshandeling op grond van artikel 17 [van richtlijn 2019/790] het reproductierecht beïnvloedt, kan uit het reguleringsdoel van de bepaling alleen worden geconcludeerd dat een toestemming overeenkomstig § 18c UrhG voor het uitzenden en/of beschikbaar stellen van werken op grote onlineplatforms ook alle reproductiehandelingen moet omvatten die technisch noodzakelijk zijn om het publiek toegang te verlenen tot de auteursrechtelijk beschermde werken die door de gebruikers van het platform zijn geüpload.
- 28 Het reproductierecht kan dus hoe dan ook niet kunstmatig worden gescheiden van de uitzending of beschikbaarstelling voor het publiek binnen de werkingssfeer van § 18c UrhG, en kan bijgevolg niet het voorwerp zijn van een afzonderlijke licentie of afzonderlijk worden overgedragen aan een organisatie voor collectief beheer.”
- 29 Zowel Austro-Mechana als AKM hebben tegen dit besluit beroep ingesteld bij de verwijzende rechter. Zij verzoeken in wezen punt 2 van het bestreden besluit nietig te verklaren zonder vervanging en punt 1 van dit besluit in die zin te wijzigen dat het verzoek van Austro-Mechana van 7 juni 2022 wordt ingestemd.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

Eerste vraag (Is er sprake van een „reproductie” naast de handeling van „mededeling aan het publiek” door dienstverleners?)

- 30 Verzoeksters zien het fundamentele probleem in het feit dat artikel 17, lid 1, van richtlijn 2019/790 en de omzetting ervan in § 18c UrhG alleen expliciet betrekking hebben op het recht van mededeling aan het publiek (of uitzending in de zin van § 17 UrhG of beschikbaarstelling in de zin van § 18a UrhG) en de reproducties die ontstaan door het uploaden door gebruikers en het opslaan door de platformexploitant (wat een voorwaarde is voor latere mededeling aan het publiek), in deze context niet expliciet worden genoemd en gereguleerd.

- 31 Als het standpunt van de toezichthoudende autoriteit wordt gevolgd, zou dit leiden tot een „feitelijke afschaffing” van het oudste auteursrecht, namelijk het reproductierecht (copyright), zonder dat dit valt onder een door het internationaal recht toegestane en in het Unierecht duidelijk tot uitdrukking gebrachte uitzondering, hetgeen ook in strijd zou zijn met het intellectuele-eigendomsrecht van artikel 17, lid 2, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.
- 32 De mededeling van de Commissie waarop de toezichthoudende autoriteit zich baseert („Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad – Richtsnoeren betreffende artikel 17 van richtlijn (EU) 2019/790 inzake auteursrechten in de digitale eengemaakte markt” [COM (2021) 288 def.], hierna: richtsnoeren van de Commissie) heeft volgens verzoeksters slechts een aanbevelend karakter en maakt geen deel uit van alle geldende normen van het Unierecht. De Commissie en, in navolging daarvan, de toezichthoudende autoriteit spraken de duidelijke rechtspraak van het Hof van Justitie over de reproductie op onlineplatforms tegen. Zo heeft het Hof van Justitie onlangs in zijn arrest van 24 maart 2022, *Austro-Mechana* (C-433/20, EU:C:2022:217), vastgesteld dat het begrip „reproductie” ruim moet worden opgevat; in dit verband moet ook worden verwezen naar de arresten van 11 september 2014, *Technische Universität Darmstadt* (C-117/13, EU:C:2014:2196), en 16 juli 2009, *Infopaq International* (C-5/08, EU:C:2009:465).
- 33 Bovendien volgt uit vaste rechtspraak van het Hof van Justitie (arresten van 26 april 2012, *DR en TV2 Danmark*, C-510/10, EU:C:2012:244, en 9 februari 2012, *Luksan*, C-277/10, EU:C:2012:65) dat ook bepaalde internationale verdragen inzake het auteursrecht deel uitmaken van de geldende normen van het Unierecht, wat in het bijzonder geldt voor de Berner Conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst (Berner Conventie). De Europese Unie heeft immers in 1996 het WIPO Copyright Treaty (WCT) geratificeerd (besluit 2000/278/EG van de Raad van 16 maart 2000, PB 2000, L 89, blz. 6) en daarmee de materiële bepalingen van de artikelen 1 tot en met 21 Berner Conventie overgenomen (artikel 1, lid 4, WCT). In het bijzonder regelt artikel 9 van de Berner Conventie ook het verveelvoudigingsrecht, zodat met deze bepaling uitdrukkelijk rekening moet worden gehouden.
- 34 De toezichthoudende autoriteit rechtvaardigt haar beslissing daarentegen zoals uiteengezet in punt 7 hierboven. Zij verwijst in wezen naar de bewoordingen van artikel 17 van richtlijn 2019/790, naar het feit dat dit artikel een *lex specialis* is en naar de richtsnoeren van de Commissie betreffende deze bepaling. Bovendien stelt zij dat de door verzoeksters aangehaalde rechtspraak van het Hof niet relevant is. Volgens haar stelt met name het arrest van 24 maart 2022, *Austro-Mechana* (C-433/20, EU:C:2022:217), een heel andere rechtsvraag aan de orde dan de onderhavige.

Tweede vraag (Omvat de door de dienstaanbieders verkregen toestemming voor reproductie ook reproducties door de gebruikers?)

- 35 Verzoeksters betogen dat de wetstechnische fout van richtlijn 2019/790, in die zin dat artikel 17, lid 1, ervan geen melding maakt van reproducties die door gebruikers worden gemaakt door „uploaden”, tot gevolg heeft dat niet duidelijk is hoe deze door de gebruikers gemaakte reproducties auteursrechtelijk moeten worden behandeld. Deze vraag kan volgens hen slechts in die zin worden beantwoord dat de aansprakelijkheidsregeling van artikel 17 van richtlijn 2019/790 ook op die reproductiehandelingen moet worden toegepast, hetgeen noodzakelijkerwijs tot gevolg heeft dat platformexploitanten zich ook moeten inspannen om het reproductierecht te verkrijgen en dat deze verkrijging dan op dezelfde wijze van toepassing zou zijn op „uploadende” gebruikers, voor zover deze niet op commerciële basis handelen of significante inkomsten genereren.

Derde vraag (Indien de dienstaanbieders geen reproducties maken, maken de gebruikers van de dienstaanbieders dan reproducties en hebben zij daarvoor toestemming nodig?)

- 36 Verzoeksters betogen dat, indien het Hof het bestaan van een auteursrechtelijk relevante reproductie door grote onlineplatforms mocht ontkennen, dat wil zeggen in die zin zou antwoorden dat grote onlineplatforms niet verplicht zijn om in te staan voor reproducties op hun servers of om toestemming voor reproductie te verkrijgen, de vraag rijst of de gebruikers aansprakelijk zijn voor dergelijke reproducties en of Austro-Mechana deze rechten kan beheren. Deze vraag moet echter worden beperkt tot gebruikers die niet op commerciële basis handelen of significante inkomsten genereren, aangezien de aansprakelijkheid van laatstgenoemde gebruikers hoe dan ook duidelijk is vastgelegd in artikel 17, lid 2, van richtlijn 2019/790.

Vierde vraag (afzonderlijk beheer van het reproductierecht en het recht van mededeling aan het publiek mogelijk?)

- 37 De toezichthoudende autoriteit is van mening dat, gelet op artikel 17 van richtlijn 2019/790 en de nationale omzetting ervan, het beheer van het reproductierecht niet los kan worden gezien van het beheer van het uitzendrecht en het recht van beschikbaarstelling voor het publiek. Dienaangaande verklaart de Commissie in haar richtsnoeren betreffende deze bepaling: „De handelingen van mededeling aan het publiek en beschikbaarstelling van content in artikel 17, lid 1, moeten zodanig worden begrepen dat zij ook betrekking hebben op reproducties die nodig zijn om deze handelingen uit te voeren.” Derhalve moet worden aangenomen dat in de context van § 18c UrhG de toestemming om uit te zenden of voor het publiek beschikbaar te stellen noodzakelijkerwijs gepaard gaat met de toestemming om te reproduceren en dat de rechthebbende geen afzonderlijke licentie kan verlenen voor de reproductiehandeling.

- 38 In dit verband moest in het bestreden besluit worden vastgesteld dat AKM in het kader van § 18c UrhG ook gerechtigd was tot het collectieve beheer van de reproductie die gepaard ging met de uitzending en de beschikbaarstelling voor het publiek. Indien dit recht aan Austro-Mechana zou zijn toegekend, zou dit onvermijdelijk hebben betekend dat het beheer van het recht om uit te zenden of ter beschikking te stellen enerzijds en het beheer van het reproductierecht anderzijds uiteen zouden lopen, wat om verschillende redenen onverenigbaar is met het doel van de bepaling.
- 39 Met name moet het vertrouwen van de platformeigenaren en uploaders in het feit dat de toestemming om uit te zenden en beschikbaar te stellen voor het publiek betrekking heeft op alle noodzakelijke exploitatiehandelingen, worden beschermd. De bescherming van dit vertrouwen is alleen gewaarborgd als er geen risico bestaat om aansprakelijk te worden gesteld voor het ontbreken van de toestemming voor reproductie.
- 40 Er is ook geen rechtspraak van het Hof van Justitie die het standpunt van verzoeksters ondersteunt. In tegendeel, zijn meest recente uitspraken lijken erop te wijzen dat het Hof een scheiding maakt op basis van functie en juist geen reproductiehandeling ziet bij het delen van werken door een gebruiker, met inbegrip van de bijbehorende opslagprocessen (arresten van 24 maart 2022, Austro-Mechana, C-433/20, EU:C:2022:217, punten 31 en 32, alsmede 13 juli 2023, Ocilion IPTV Technologies, C-426/21, EU:C:2023:564, punt 42).
- 41 Verzoeksters brengen daartegen in dat de toezichthoudende autoriteit zich met name baseert op de richtsnoeren van de Commissie die de onvolkomenheden van richtlijn 2019/790 trachten te verhelpen door het reproductierecht in het kader van artikel 17 van deze richtlijn af te schaffen. Dergelijke richtsnoeren hebben echter geen bindende kracht, met name omdat de Commissie een administratieve autoriteit is die weliswaar het recht heeft wetgevingsinitiatieven te nemen, maar in geen geval over een uitleggingsbevoegdheid beschikt, die veeleer uitsluitend is voorbehouden aan het Hof van Justitie.
- 42 Voor zover de toezichthoudende autoriteit de inconsistenties van de richtlijn met betrekking tot het reproductierecht tracht weg te nemen door het reproductierecht als „accessoir” aan te merken, is dit in de huidige stand van het Unierecht, zoals dat met name is neergelegd in richtlijn 2001/29, ongeoorloofd, aangezien deze richtlijn het reproductierecht duidelijk en ondubbelzinnig scheidt van dat van de mededeling aan het publiek.
- 43 In antwoord op het argument van de toezichthoudende autoriteit dat artikel 17 van richtlijn 2019/790 een bijzondere regeling voor onlineplatforms vormt, zij opgemerkt dat een afwijking van het acquis communautaire een recentere bepaling van het Unierecht vereist, die evenwel niet uit artikel 17, lid 1, van deze richtlijn blijkt. Integendeel, artikel 1, lid 2, van deze latere richtlijn bepaalt uitdrukkelijk dat de eerdere richtlijnen onverlet blijven. Hieruit volgt zonder twijfel dat richtlijn 2019/790 niet beoogt het acquis communautaire te wijzigen,

maar enkel tot doel heeft dit aan te passen voor bepaalde vormen van gebruik, waartoe niet behoort de „samenvoeging” van verschillende exploitatierechten.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 44 Het is onduidelijk of i) door het uploaden door de in artikel 17, lid 2, van richtlijn 2019/790 bedoelde gebruikers, en/of ii) door de „mededeling aan het publiek” in de zin van artikel 3 van richtlijn 2001/29 door de in artikel 2, lid 6, van richtlijn 2019/790 bedoelde „aanbieder van een onlinedienst voor het delen van content” ook een „reproductie” in de zin van artikel 2 van richtlijn 2001/29 ontstaat, waarvoor „toestemming” moet worden verkregen van de in artikel 2 van richtlijn 2001/29 bedoelde rechthebbenden. De behoefte aan uitlegging vloeit met name voort uit het feit dat artikel 17, lid 1, van richtlijn 2019/790 geen melding maakt van „reproductie”.
- 45 Aansluitend rijst de vraag wie (gebruiker of dienst aanbieder) de eventueel vereiste toestemming voor reproductie moet verkrijgen: i) indien een reproductie door de dienst aanbieder wordt bevestigd, rijst in de eerste plaats de vraag of de door de dienst aanbieder overeenkomstig artikel 17, lid 2, van richtlijn 2019/790 verkregen toestemming mede betrekking heeft op de reproductie die de gebruiker bij het uploaden maakt; ii) indien het bestaan van een reproductie door de dienst aanbieder wordt ontkend, is de volgende vraag of de gebruiker een afzonderlijke toestemming nodig heeft voor de reproductie door middel van het uploaden.
- 46 De bevestiging van een reproductie door de dienst aanbieder leidt ten slotte wat de rechten van beheer betreft tot de vraag in hoeverre het in artikel 2 van richtlijn 2001/29 bedoelde reproductierecht enerzijds en het recht van mededeling aan het publiek van artikel 3 van deze richtlijn anderzijds, met het oog op de verlening van licenties overeenkomstig artikel 17 van richtlijn 2019/790, door de rechthebbenden ook individueel en afzonderlijk aan verschillende collectieve beheerorganisaties (of onafhankelijke beheerorganisaties) kunnen worden toegekend, temeer daar in die gevallen vanuit economisch oogpunt één en dezelfde gebruikshandeling kan worden vastgesteld voor de uitvoering waarvan beide rechten dwingend noodzakelijk zijn.